

DOLAZILA SI OBIČNO UJUTRO

Budim se često, kao posle smrti.

Ovo je (unekoliko dublji) iskaz
onog što se svakodnevnim jezikom
obično kaže: kao da sam se preporodio.

Uzdrhtalo svitanje nad gutljajem vina,
sumnjiv odsjaj dalekog metalnog predmeta:

sve je – poput jedne rečenice – artikulisano,
mada je reč samo o utisku jedne rečenice.
Fragment nekog natpisa na rošavom kamenu,
koji bi trebalo ukloniti svakako.

U ovom jutru kojem se ne nazire kraj, pokušavam
po predmetima u svom vidokrugu da dokučim –
ko sam. Potrebe me pritom navode na razne
aktivnosti: otvaram prozor, pijem vodu, zatim se praznim.
I premda me u ovom razaznavanju sebe sve te uzgredne
delatnosti izrazito ometaju, neke su i korisne. Četkica
za zube pomaže da odredim epohu (s tačnošću od plus-
minus
pedeset godina); zamršeni znaci koje nalazim

na jednom papiriću: nazvati B. Đ. u 9.00:
ne dokazuju uverljivo samo prisustvo
pismenosti, nego i (srazmerno) visokog nivoa
tehničke civilizacije. Nadalje, beleška potiče
od osobe mađarskog jezičkog izraza (mada to još
ne ukazuje i na mesto radnje).

Zatim se oglasi zvono na vratima i – stižeš.
A ja, i šta bih drugo, odlažem
konačno i umirujuće rasvetljavanje
pitanja, i – jesam onaj koji jesam
(jer neko, zar ne, bez sumnje moram da budem)
prepustivši se svojim nagonima
pristavljam vodu za kafu,
i pitam: šta ima?
Mada, znam, ni na to nije moguće odgovoriti.

PREPODNE

Volim ovu tvoju sivu suknu.
Oblači je češće, molim te, kad se
sa mnom sastaješ. Simpatičan je
njen kroj, njena blaga trapezoidna linija.
To nazivaju, valjda, činovničkom nošnjom.
Ništa ne naglašava. Ali baš time ostavlja
više prostora osobi koja je nosi. I boja!
– napolju, kad je sunce obasja.
Uveče nema takav efekat. Ali od kad se
obično pre podne sastajemo, skoro da osećam
prema njoj neku vrstu lične zahvalnosti. Učestvuje
– nenametljivo – u našem odnosu, ohrabruje
zrelu vedrinu da se napokon odomaći među nama.

Sunčali smo se pre nekoliko nedelja u parku
na periferiji grada, jednog ranoprolećnog
naglo toplog prepodneva (nisu još ni klupe izneli)
na betonskom rubu dečijeg igrališta. Sklopila si oči.
I kada sam – kao znak svog prisustva – položio
dlan na tvoje bedro, iz tekstila je stiglo
spokojno ohrabrenje dvostrukе topline.
Tvoga tela i dalekog sunca. I bilo mi je žao
vremena pročerdanog na večernje sate

na operetske muke skučenog prostora
sobe. Na histeriju veštačke svetlosti.
Pogledali smo se, veseljeći se s oporom vedrinom
besu izneverene želje što je razdraženo
počela da se sprema na polazak
namerno dižući graju u našim srcima –
očito joj je dojadilo naše dobro raspoloženje.
Pritom se sunce našlo u zenitu.
Ustadosmo protežući se uz škripu
sklerotičnih zglobova. Pridržao sam
tvoju tašnu, i gledao tvoju ruku
kako si s jednim uvreženim pokretom
izgladila, namestila u struku suknu.

SADRŽAJ

Dolazila si obično ujutro [Reggel szoktál jönni]	5
Prepodne [Délelőtt]	7
Demi sec	9
Odzvonilo ti je, moj Katule [Ki vagy, Catullusom]	12
Obrazac za pismo [Levélmintá]	13
Tako sam nagovestio [Eképp jeleztem]	15
Strasno sam voleo tu ženu [Nagyon szerettem ezt a nőt] ..	16
Strofe za *** [Strófák ***-hoz]	18
Sad ponovo [Most újból]	21
Samo jedna osoba [Csak egy személy]	22
Unutrašnji govor [Belső beszéd]	23
Uspomena [Egy emlék]	26
Jednoj vrloj gospodi [Egy erényes hölgyhöz]	27
Šetnja oko jedne kuće [Séta egy ház körül]	29
Sprud [Zátóny]	31
O poeziji [A költészetről]	34
Pesma nepoznatog istočnoevropskog pesnika iz 1955. [Ismeretlen kelet-európai költő verse 1955-ből]	35
Raspad [Összeomlás]	37
Slika [Kép]	39
Fragment [Töredék]	40
Zima šezdeset osme [Hatvannyolc tele]	41
*	43

Zaostala pesma Acera Viturbija	
[Viturbius Acer fennmaradt verse]	44
Pejzaž u vangli [Táj vájdlingban]	46
Sumrak [Alkonyat]	47
Marioneta [Marionett]	48
Iz svinjskih pesama [A sertés énekeiből]	49
Kao vonj [Mint levetett]	50
Tebi, koji čita [Hozzád, ki olvasod]	51
Stepenice [Lépcső]	52
Uz pošiljku pesama [Egy versküldemény mellé]	53
Ksenija [Xenia]	54
Naročito volim... [Kedvelem...]	55
Sci-fi ljubav [Sci-fi szerelem]	56
Retkost [Oly ritka...]	58
Loše strane iskupljenja [A megváltás hátulütői]	59
Razmišljanja [Töprengéseimből]	61
O ženama [Nőkről]	62
Zahvala [Hála]	63
Pet ljubavnih pesama [Öt szerelmes vers]	65
Varijacije na ženske grudi [Változatok női mellre]	67
Bilo bi dobro prevoditi Malarnea	
[Jó volna Mallarmét fordítani]	68
Muza preleće preko pesnikove postelje	
[A műzsa átröpül a költő kórágya felett]	69
Lehrstück	70
Slika dnevnog sna s Majom i detetom	
[Éber-ájomkép Mayával, gyerekkel]	71
Invokacija [Invokáció]	73
Tik-tak [Tik-tak]	74
Apokrif [Apokrif]	75
Deda [Nagyapámnak mindig]	76

Žalost 1971 - - - [Gyász 1971 ----]	77
Dosije Berlioza [Berliozi-dosszie]	78
Mantra [Mondogatnivaló]	80
Večni ponedeljak [Örökhetfő]	81
Prpošenje [Büszkélkedés]	85
Žene [Nők]	86
Fakir [A fakír]	87
Š. K. [K.S.]	88
Gradnja [Építkezés]	90
Susret [Találkozás]	91
Objašnjavam majci [Magyarázom az anyámnak]	92
Međupogonskom štrajkačkom odboru [Üzemközi strájkbizottságna]	93
Izjava državnog sekretara [Az államtitkár nyilatkozik] ..	95
Otvoreno, drugarsi [Nyílt, elvtársi]	97
Novopozicionirani državnik [Egy frissen hivatalba lépett államférfire]	98
Kriza [Krízis]	99
Oko na jaje [Tojástükör]	100
Pesma se uputi prema obožavanoj gospodji ali zaluta nekim etičkim stranputicama i više ne zna da se vrati [Egy vers elindul az imádott hölgyhöz de etikai mellékösvényre téved és többé nem talál vissza]	102
Bez naslova [Cím nélkül]	104
Smrtopis [Halálrajz]	105
Zbilja, zašto jutro [Tényleg, miért a reggel]	106
Zima 1980. ['80 telén]	107
Fleš [Pillanatfelvétel]	108
Biće zime [Tél lesz]	109
Dobri romani [A jó regények]	110
Generalu [A tábornokhoz]	111

U spomen na Leonida Iliča Brežnjeva	
[Leonyid Iljics Brezsnyev emlékére]	112
Kad se ovako suočimo sa smrću	
[Ahogy így a halállal szembenézünk]	113
Elektra [Élektra]	114
Teozofija [Teozófia]	115
I am here. You are there.	116
Negde postoji [Valahol megvan]	119
Hladni mir [Hidegbéke]	121
Samo jedno pitanje [Csak egy kérdés]	122
Horacije ima loš dan [Horatiusnak rossz napja van] ...	123
Sizif odstupa [Sziszifosz visszalép]	124
Tren [A pillanat]	125
Da se dočepam suncem obasjanog pojasa	
[Hogy elérjek a napsütötte sávig]	126
Grammatica universalis	130
Spolja [Kívül]	131
Fragment iz pisma [Levél töredék]	133
Hommage à Wittgenstein	135
Odlomak iz intervjeta [Interjurészlet]	136
Sad baš ovde [Most éppen itten]	138
Verovatno rano ujutro [Valószínűleg kora reggel]	139
Blato [Sár]	141
Polako [Lassan]	142
Posle jednog simpozijuma [Egy szimpozion után]	144
Antropozofija [Antropozófia]	148
Nenene [Nemnemnem]	151
Elegija [Elégia]	153
Zaboravi [Felejtsd el]	154
Bez [Nélkül]	155
O filozofiji [A filozófiáról]	156

Pesnik je obavešten da je subjektivni idealista	
[A költő értesül arról, hogy ő szubjektív idealista]	157
Srbija [Szerbia]	159
Od umetnosti minimuma do minima umetnosti	
[A minimum művészetiől a művészet minimumáig] ..	160
Dedin abgang [Nagyapám abgangja]	161
Dobro [Jó]	162
Najgore [A legrosszabb]	163
Anzik iz pakla [Anzix a pokolból]	164
Kosmogonija [Kozmogónia]	165
Životujem [Éldeklek]	166
Od kad već [Mióta már]	167
Bilo bi već dobro <i>krajčiti se do</i> [Érni jó volna véget] ...	168
Poslednji dani [Az utolsó napokból]	169
Best before end	170
Hamletov monolog [Hamlet monológja]	173
Smrt [A halál]	175
Sabolč Varadi	
Đerđ Petri (<i>Petri György, 1943–2000</i>)	179